Rytis Šiaulinskas

II Pasaulinio karo karių kapavietė Biržų mieste, Sąjungos ir Pelkių gatvių sankryžoje

2007 m. UAB „Biržų melioracija“ darbininkai, kasdami buities nuotėkynės tranšėją Sąjungos ir Pelkių gatvių sankryžoje, aptiko žmonių palaikus. Radiniai iš apardytos kapavietės: žmonių kojų kaulai, gertuvė, šoviniai, šaukštas, batų liekanos, diržas su užrašu ant sagties „GOTT MIT...“, buvo perduoti į BKMS.

Pasak vietinio gyventojo Jono Macijausko, kuriam karo metu buvo 9 metai, 1944 m. vasarą jis matė, kaip šioje vietoje buvo užkasta 12 žuvusių karių: 8 rusai ir 4 vokiečiai. Po karo rusų karių palaikai buvo iškasti ir perlaidoti Biržų mieste, Pasvalio gatvėje esančiose kapinėse. Vėliau rusų karių palaikai buvę perkelti į Biržų miesto centre įkurtas karių kapines. Vokiečių karių palaikai likę gatvės važiuojamojoje dalyje.

Archeologinių tyrinėjimų metu ištirta išlikusi apardytos kapavietės dalis. Tyrimais nustatyta, kad didesnioji kapavietės dalis suardyta žemės kasimo darbų metu. Išlikusioje jos PR dalyje aptiktos 3 asmenų kaukolės, rankų ir liemens kaulai. Prie vieno iš palaikų surasti trys laikrodžiai (du iš jų kišeniniai) bei lupa. Be šių radinių, kapavietėje aptiktas šovinynas ir dar keli pavieniai šoviniai, odinis diržas, katiliukas, asmeninės higienos reikmenys ir kt. Kapo duobės gylis – 1,55–1,65 m.

Remiantis liudininko pasakojimu, antropologinių ir archeologinių tyrimų metu surinktais duomenimis, galima teigti, kad kapavietėje surasti II Pasaulinio karo pabaiga datuojami 4 vokiečių karių palaikai. Kapavietėje nebuvo daiktų, leidžiančių identifikuoti mirusiųjų asmenybes bei nustatyti jų karinį laipsnį.

The Second World War military burial site at the intersection of Sąjungos and Pelkių streets in Biržai

A burial site was discovered in 2007 at the intersection of Sąjungos and Pelkių streets in Biržai. On the basis of the account of a witness as well as the information gathered during the anthropological and archaeological investigation, it was established that the remains of 4 German soldiers who died in the summer of 1944 were found at the burial site.

Evaldas Vailionis

Vilniaus miesto Bernardinų kapinių šlaito PV dalis

Bernardinų kapinės (L1668K1) yra Užupyje, tarp Polocko / Žvirgždyno gatvių ir Vilnios dešiniojo kranto. Jos įkurtos XIX a. pradžioje. Šiuo metu kapinių plotas siekia 3,6 ha. Jų ŠR dalis yra aukštesnėje vietoje, o PR leidžiasi nuožulniu šlaitu į Vilnios slėnį.

2007 m. rugpjūčio mėnesį buvo atlikti archeologiniai tyrimai ir žvalgymai Vilniaus miesto Bernardinų kapinių (L1668K1) P šlaito V dalyje. UAB „Sąlytis“ čia atliko Bernardinų kapinių PV šlaito tvirtinimo ir lietaus vandens nuvedimo sistemos įrengimo darbus.

Nupjovus žolę žvalgomojo ploto centre atsidengė plytų mūro liekanos. Šioje vietoje buvo atlikti archeologiniai tyrimai. Tyrimų metu paaiškėjo, kad tai yra Bernardinų kapinių P pakraščio tvoros stulpo liekanos (XIX a. antras dešimtmetis). Taip pat nustatyta, kad